

Biodiverzitet Crne Gore

Na prostoru Crne Gore nalazi se (uprkos maloj teritoriji) veliki broj endemičnih i zakonom zaštićenih vrsta.

Jedan od prioriteta (na polju ekologije) je zaštita flore i faune Skadarskog jezera. Oko 280 vrsta ptica nastanjuje ovaj Nacionalni park, ali takođe u njegovim granicama rastu i rijetke biljne vrste. Trska koja raste u priobalnim oblastima je razlog što toliki broj ptica živi ovdje. Na površini vode plivaju veliki listovi bijelog i žutog lokvanja. Obje vrste su zakonom zaštićene. Rizomi žutog lokvanja su duboko u jezerskom mulju, dok u vodi pliva jedna vrsta prozračnog lišća, dok druga vrsta pluta na površini sa jarko žutim cvjetovima. Ovaj lokvanj ima i ljekovita svojstva, a u narodu se koristio protiv nervoze i nesanice.

Cvijet žutog lokvanja (Skadarsko jezero)

Još jedna (takođe zaštićena) biljka nastanjuje okolinu Skadarskog jezera – dalmatinski Šafran (kaćun). Šafran je najskuplji začin na svijetu i cvjeta zimi i u rano proljeće. Po tome se razlikuje od veoma sličnog i veoma otrovnog cvijeta (mrazovac) koji cvjeta u jesen.

Dalmatinski Šafran (Skadarsko jezero)

U Nacionalnom parku Durmitor, na drugom kraju države, među silnim četinarima raste i listopadno drvo ruj (poznato i kao kiselo drvo). Ruj se može naći kao žbun ili nisko drvo, uglavnom na kraškim područjima. Okruglasto-jajasto lišće crvene ili ljubičaste boje je veoma ljekovito i bere se tokom cvjetanja. Može se koristiti kao antiseptik, ali i protiv zubobolje, angine pektoris.

Ruj (Durmitor)

Nešto iznad Durmitora, na Sinjajevini živi jedna od najljepših životinja Balkana, jelen. Po prirodi su veoma strašljivi, ali nije samo to razlog što se rijetko viđaju, već i zato što ih je veoma malo u Crnoj Gori, nastanjuju još i Bjelasicu.

Srndać (Sinjajevina)

Na padinama Sinjajevine cvjeta biljka gotovo istrijebljena sa ovih prostora tokom Drugog svjetskog rata zbog nekontrolisanog branja – lincura. Korijen ove biljke može dostići starost do 50 godina i veoma je čvrst i razgranat. Upravo njen korijen je ljekovit i ima široku lepezu primjene u medicini. Koristi se kao lijek za malokrvnost, nesvjesticu, mučninu, bronhitis, gorušicu...

Lincura (Sinjajevina)

Srpska ramonda je jedna od samo tri vrste koje pripadaju zaštićenom rodu ramonda. Ova endemična biljka raste na Bjelasici i u blizini Skadarskog jezera (osim U Crnoj Gori raste i u djelovima Srbije i BiH). Posebna je zbog svoje izdržljivosti. Zbog nepristupačnih predijela koje nastanjuje prilagodila se da preživi sušne preiroke, i zbog nedostatka vode ona će se sasušiti i izgledati kao da je uvela. Međutim, samo par kapi vode vraća je u život. Dvije od tri vrste nastanjuju samo Balkansko poluostrvo, dok se treća može naći samo na Pirinejima.

Srpska ramonda (Bjelasica)

Cvjetnice u proljeće šaraju padine planine Zebalac (kod izvorišta Morače) najrazličitijim bojama. Među njima je i žuto cvijeće nazvano kao i drvo, jablan. More jarko žutih cvjetova prosutih po livadama odiše životom i znak čistote prirode u ovom području.

Jablan (Zebalac, blizu izvorišta Morače)

U blizini Morače nalazi se i Semoljsko jezero. Drveće oko njega u jesen poprima tamno crvenu, rđavu boju.

Semoljsko jezero, blizu izvorišta Morače

Nedaleko odatle, uprkos kamenjaru, na Komovima je uvijek sve puno boja. Crveno-bijeli cvjetići runjave šaraju stijene u proljeće, a encijan, umjesto plave boje, na Komovima raste u snježno bijeloj.

Runjava (Komovi)

Encijan (Komovi)

Ljekovita biljka poznata kao čuvarkuća raste ovdje u visini do 30 cm i skarletno crvenoj boji. Ima široku upotrebu u narodnoj medicini i često se uzgaja u saksijama zbog svoje nezahtjevnosti i izdržljivosti.

Čuvarkuća (Komovi)

Još jedan prikaz kao sa razglednice su polja ljubičica na Kristoru (Komovi).

Ljubičice (Komovi, Kristor)

Neophodno je preduzeti još neke mjere zaštite flore i faune Crne Gore. Širenjem naselja ugrožavaju se prirodna staništa mnogih vrsta, i one se dovode u opasnost, a njihovo se izumiranje mora spriječiti.